

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ І МОДЕЛІ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

Робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 Управління та адміністрування
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
третій (освітньо-науковий)
Фінанси, банківська справа та страхування

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

Вибіркова
Українська

Завідувач кафедри банківської справи і
фінансових послуг

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Kolodiziev", written over a horizontal line.

О. М. Колодізєв

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні банківської справи і фінансових послуг
протокол № 1 від 27 серпня 2019 року.

Розробники:

Д.е.н., проф. кафедри банківської справи і фінансових послуг

Д.е.н., проф. кафедри банківської справи і фінансових послуг

О. М. Колодізєв

Н. М. Внукова

**Лист оновлення та перезатвердження
програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни

Сучасні тенденції змін у світових фінансових ринках впливають на необхідність розробки інноваційних рішень у бізнес процесах і моделях фінансових систем. Актуалізація запровадження інструментів і моделей для розвитку бізнес процесів посилюється через збільшення складності фінансово-економічних відносин. Швидкими темпами відбуваються зміни у організації банківських систем та фінансового ринку країн з розвиненою економікою. Все більш активно цифровізуються як міжнародні, так і національні платіжні системи. При обмеженості фінансових ресурсів та світової фінансово-економічної кризи першорядними виступають моделі прогнозів та підтримки прийняття фінансових рішень інвесторами.

Виходячи з цього, нагальною є необхідність удосконалення та осучаснення теоретико-методичного базису та розроблення дієвого інструментарію для визначення суттєвих змін у банківській системі та на фінансовому ринку через актуалізацію завдань розвитку та моделювання його сценаріїв та тенденцій.

Навчальна дисципліна «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" (спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»).

Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування базисної системи компетентностей з функціонування бізнес-процесів та використання моделей фінансових систем, розвитку вмінь з їх використання у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» є:

визначення структури та особливостей організації бізнес-процесів у банківських системах та фінансових ринках;

оцінка функціонування платіжних систем на сучасному етапі їх розвитку;

встановлення тенденцій функціонування банківських систем в умовах глобалізації та забезпечення фінансової стабільності національної банківської системи;

ознайомлення зі сценарними підходами щодо моделей поведінки інвестора на фінансовому ринку;

вивчення сучасних моделей дослідження тенденцій на фінансовому ринку та підтримки прийняття рішень.

Здобувач повинен сформулювати системне розуміння взаємозв'язків у фінансових системах, навчитися визначати економічні передумови, проблеми їх розвитку, встановити зв'язок з іншими теоретичними та прикладними навчальними дисциплінами фінансово-економічного спрямування та науковими дослідженнями за цим напрямом.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Курс	1А	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	Лекції	20
	Практичні	10
	Лабораторні	10
Самостійна робота	110	
Форма підсумкового контролю	Залік	

<p>Попередні навчальні дисципліни: «Методологія та організація наукових досліджень», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Сучасні проблеми розвитку фінансів, банківської справи і страхування»</p>	<p>Наступні дисципліни: Дисципліни професійного спрямування за відповідною спеціальністю за навчальним планом та вибіркові дисципліни</p>
---	--

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
<p>Здатність обґрунтовувати рішення у сфері розвитку фінансових систем, моделювати бізнес-процеси, виокремлювати завдання з функціонування банківських систем та фінансового ринку</p>	<p><i>Знати:</i> найбільш передові концептуальні та методологічні основи науково-дослідницької та професійної діяльності у фінансових системах, зокрема, банківської та фінансового ринку, і на межі предметних галузей фінансів, економіки та менеджменту; методичні підходи до розв'язання складних завдань і проблем оцінювання діяльності фінансових установ, зокрема, банків, що потребує оновлення та інтеграції знань в умовах недостатньої інформації, світової фінансово-економічної кризи та ін.</p> <p><i>Уміти:</i> розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання з функціонування фінансових систем, зокрема, банків, і професійну практику функціонування суб'єктів фінансового ринку і розв'язувати значущі соціальні та наукові проблеми розвитку бізнес процесів та моделювання фінансових систем, ініціювати інноваційні комплексні проекти з повною автономністю під час їх реалізації.</p>
<p>Здатність до розвитку теоретико-концептуальних основ системи управління банківськими ризиками, удосконалення підходів щодо їх оптимізації</p>	<p><i>Знати</i> теоретичні та концептуальні основи розвитку фінансових систем, зокрема, банківських, уміти виокремлювати проблеми, пов'язані з їх функціонуванням; сучасні фінансові бізнес-технології фінансового ринку на національному та міжнародному рівні.</p> <p><i>Уміти</i> приймати оптимальні рішення в умовах визначеності, невизначеності, ризику та конфлікту; Уміти критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові та складні ідеї розвитку фінансових систем, зокрема, банківських, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Механізм функціонування сучасних банківських систем

Тема 1. Структура та особливості організації банківських систем країн з розвинутою економікою

Поняття та структура кредитної системи, види кредитних установ. Поняття кредитного механізму країни. Конкуренція в банківській сфері. Універсалізація й інтернаціоналізація банківської діяльності. Моделі взаємозв'язку банків із промисловістю та структура фінансового ринку. Еволюція грошово-кредитної системи США. Характеристика функціонування ФРС. Розвиток банківської системи Великобританії, Японії.

Необхідність та методи державного регулювання грошово-кредитних відносин. Інструменти Центрального банку (ЦБ) щодо управління попитом і пропозицією грошей в економіці: облікова політика; політика рефінансування; система часткових резервів; операції на відкритому ринку; управління золотовалютними резервами; прямий вплив на кредит. Види монетарної політики центральних банків: таргетування валютного режиму; таргетування грошової маси; таргетування рівня інфляції; таргетування прихованого показника.

Діяльність міжнародних валютно-кредитних організацій, порядок формування статутного капіталу, розподіл голосів, функції та операції.

Тема 2. Національний банк України – центральний банк держави

Національний банк України: особливості становлення, структура, функції та операції. Функції та операції НБУ. Значення емісія як монопольної функції центрального банку.

Зміст монетарної (грошово-кредитної) політики (ГКП) центрального банку, її місце та роль у державному регулюванні економіки. Визначення стратегії і тактики грошово-кредитної політики. Показники, на яких ґрунтується грошово-кредитна політика.

Операції НБУ з регулювання грошового обігу. Регулювання та нагляд за діяльністю банків. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду. Валютна політика. Валютне регулювання НБУ і контроль.

Тема 3. Дослідження функціонування платіжних систем на сучасному етапі їх розвитку

Учасники та технологічна інфраструктура платіжних систем. Основні поняття платіжної системи. Загальна схема класифікації платіжних систем. Функції банків у платіжній системі залежно від їх ролі у процесі виконання платежу.

Система електронних платежів та система масових електронних платежів в Україні. Технологія розрахунків у СЕП. Система термінових переказів. Моделі обслуговування консолідованого коррахунку. Розрахунки за допомогою національної системи масових електронних платежів.

Особливості організації зарубіжних платіжних систем. Основи організації, мета створення, умови членства та використання засобів S.W.I.F.T.

Перспективи розвитку платіжних систем. Шляхи інтеграції українських банків до світової системи банківських послуг. Поняття «криптографія» та «криптовалюта». Характеристика Bitcoin та принципи використання.

Тема 4. Механізм організації діяльності банку та проведення банківських операцій

Організація діяльності та управління банком. Тенденції функціонування банків на ринку банківських послуг. Операції банків з формування ресурсної бази. Операції з організації розрахунків та платіжного обігу клієнтів банку. Особливості кредитно-інвестиційних операцій банків. Специфіка операцій банків в іноземній валюті.

Тема 5. Забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи

Актуальні проблеми забезпечення стабільності банківської системи. Поняття банківського ризику. Причини виникнення ризиків у банківській діяльності. Поняття фінансової стабільності банку. Проблеми та загрози фінансовій стабільності банків. Внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на фінансову стабільність банків. Їх характеристика. Поняття фінансової кризи, її причини. Системний ризик банківської діяльності.

Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банку. Поняття та зміст ризик-менеджменту банку. Принципи банківського управління ризиками. Елементи і підсистеми системи управління ризиками банку.

Антикризове управління банківською системою. Типи стратегій антикризового управління банком.

Соціальна відповідальність банківського бізнесу. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Тема 6. Тенденції функціонування банківських систем в умовах глобалізації

Створення та особливості функціонування міжбанківських об'єднань. Фінансова глобалізація, її наслідки в банківській сфері. Розвиток сфер міжнародного банківського бізнесу. Міжнародна банківська справа. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах. Міжнародний фінансовий ринок, його функції. Іноземний капітал у банківській системі. Переваги та недоліки присутності іноземного капіталу в економіці країни.

Змістовий модуль 2 Моделювання фінансових ринків

Тема 7. Фінансові ринки: базові компоненти і принципи функціонування

Загальне поняття фінансового ринку. Базові компоненти. Принципи функціонування. Поняття економіко-математичного моделювання. Сучасні підходи до моделювання фінансового ринку. Класифікація моделей дослідження фінансового ринку. Класифікація моделей функціонування фінансового ринку. Типи інституційних інвесторів.

Тема 8. Моделі поведінки інвестора на фінансовому ринку

Моделі поведінки інвестора на фінансовому ринку. Оптимізаційні моделі. Модель Марковіца. Модель Шарпа. Модель Тобіна. Формування оптимальних портфельів цінних паперів. Оптимізація інвестиційного портфеля банку. Структурно-функціональна схема формування інвестиційного портфеля. Використання підходів системного аналізу. Застосування систем підтримки прийняття рішень (СППР) Decision Making Helper та інших систем для вибору найкращих альтернатив.

Тема 9. Моделі технічного аналізу на фінансовому ринку

Поняття технічного аналізу. Особливості застосування технічного аналізу на фінансовому ринку. Гіпотеза щодо ефективного ринку. Визначення елементів технічного аналізу фінансового ринку.

Тема 10. Сучасні моделі дослідження тенденцій на фінансовому ринку

Моделі аналізу часових рядів. Оцінка індексів фондової біржі. Перевірка наявності взаємозалежностей на фінансовому ринку. Дослідження коінтеграційних ефектів на фінансовому ринку. Визначення впливу компонент фінансового ринку. Оцінка зв'язності учасників. Інститути спільного інвестування. Міжнародні аспекти венчурного інвестування.

Тема 11. Моделювання сценаріїв розвитку елементів фінансового ринку

Побудова сценаріїв розвитку фінансового ринку. Визначення циклічних складових розвитку та випадкових флуктуацій. Дослідження ефективності побудованих сценаріїв. Побудова ієрархічної структури проблем розвитку фінансового ринку.

Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття за темою 1. Дослідження динаміки розвитку фінансових ринків. Показники динаміки.

Лабораторна робота 1. Використання моделей Марковица та Шарпа для побудови ПЦП.

Лабораторна робота 2. Проведення технічного аналізу за допомогою технічних індикаторів.

Лабораторна робота 3. Побудова моделі декомпозиції часового ряду.

Лабораторна робота 4. Побудова сценаріїв розвитку сегментів фінансового ринку.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні і практичні заняття та лабораторні роботи, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання їх сформованих компетентностей за навчальною дисципліною «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» проводиться у формі заліку відповідно до графіку навчального процесу

Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних і практичних занять, лабораторних робіт, виконання завдань самостійної роботи і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу бути позитивно оціненим – 60 балів).

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття (лабораторні), а також виконання самостійної роботи. Оцінювання їх сформованих компетентностей за дисципліною Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу, за накопичувальною бально-рейтинговою системою.

Завданням підсумкового контролю знань та компетентностей здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з навчальної дисципліни є перевірка їх розуміння програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими темами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння обґрунтовувати свій підхід до вирішення певної проблеми, яка розглядається у цій навчальній дисципліні та продукувати нові ідеї тощо. Виходячи з цього, оцінювання рівня набутих компетентностей під час всіх видів контролю, зокрема, самостійної роботи проводиться за такими критеріями: ступінь осмислення та засвоєння теоретико-методологічних основ тих знань, які розглядаються в межах навчальної дисципліни; здатність проводити критичний аналіз та незалежну оцінку певних проблемних завдань; вміння пояснювати альтернативні наукові точки зору та наявність власної точки зору; вміння логічно застосовувати до вирішення поставлених завдань певних економічних методів та моделей, фахово використовувати інформацію, спираючись на нормативно-правові акти; здатність обґрунтовувати рішення щодо вирішення проблем за наявності неповної або обмеженої інформації, формувати вміння щодо застосування одержаної інформації до інших задач аналогічного або іншого фінансового напрямку.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях, зокрема, в дискусійній формі;
- активна участь у виконанні практичних (лабораторних) завдань;
- підготовка аналітичного звіту та захист, презентація творчих завдань самостійної роботи;
- проведення поточного тестування, зокрема, колоквиуму;
- проведення поточної контрольної роботи;
- експрес-опитування та інші сучасні форми комунікацій (наприклад, кейсів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань здобувачів. Оцінювання набутих компетентностей здобувача під час лекційних і практичних занять, лабораторних робіт та виконання творчих завдань проводиться за такими *критеріями*:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з нормативною базою та рекомендованою літературою, а також із сучасною міжнародною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою та темою дисертаційного дослідження при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу результатів дослідження в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- економіко-математична та статистична достовірність виконання аналітичного звіту та індивідуального завдання.

Поточні контрольні роботи можуть проводитися декілька разів за семестр та включають завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Загальними *критеріями*, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на лекційних та практичних заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних та творчих завдань є:

- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору,

позиції на певне проблемне питання;
 застосування аналітичних та економіко-математичних підходів, використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
 якість і чіткість викладення результатів дослідження;
 логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
 самостійність виконання роботи;
 стилістика та грамотність подачі матеріалу;
 оформлення звіту.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за накопичувальною системою і виставляється залік.

Таблиця 4.1

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля		Лекції, участь у дискусії	Практичні або лабораторні заняття	Контрольна робота, колоквиум	Творче завдання, аналітичний звіт, кейс	Презентація	Усього	
Змістовий модуль 1. Механізм функціонування сучасних банківських систем	<i>Тема 1</i>	2 тиждень	2	1	-	3	-	6
	<i>Тема 2</i>	3 тиждень	2	1	-	-	4	7
	<i>Тема 3</i>	4 тиждень	2	1	-	6	-	9
	<i>Теми 4</i>	5 тиждень	2	1	8	-	-	11
	<i>Теми 5</i>							
	<i>Тема 6</i>	6 тиждень	2	1	-	4	-	7
	<i>Колоквиум</i>							
Змістовий модуль 2. Моделювання фінансових ринків	<i>Тема 7</i>	7 тиждень	2	1	-	3	-	6
	<i>Тема 8</i>	8 тиждень	2	1	-	4	-	7
	<i>Тема 9</i>	9 тиждень	2	1	-	4	-	7
	<i>Тема 10</i>	10 тиждень	2	1	5	4	-	12
	<i>Тема 11</i>	11 тиждень	2	1	-	5	10	18
Сумарна кількість балів поточного контролю		Залік	20	10	23	33	14	100

Здобувача слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів. Результат заноситься до "*Відомості обліку успішності*".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно	Незараховано

5. Рекомендована література**5.1. Основна**

1. Банківські ризики. Теорія та практика управління: монографія / Л. Примостка, А. Лисенок, О. Чуб., ХНЕУ, 2008. – 456 с.
2. Внукова Н. М. Аналіз міжнародного досвіду застосування ризик-орієнтованого підходу у сфері протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення / Н. М. Внукова, О. М. Колодізев, І. М. Чмутова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 17. – С. 610 – 628. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/>
3. Колодізев О. М. Контролінг як технологія управління фінансовими та нефінансовими структурами: монографія / О. М. Колодізев, І. М. Чмутова, К. М. Азізова, М. В. Максимова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 352 с.
4. Колодізев О. М. Формування монетарної політики національного банку в контексті забезпечення сталого розвитку економіки країни: Монографія / О. М. Колодізев, І. О. Губарева, Є. М. Огородня. – Х. : Вид. «ІНЖЕК», 2015. – 328 с.
5. Колодізев О. М. Фінансове забезпечення впровадження технологій та інновацій : монографія [Електронний ресурс] / О. М. Колодізев, О. В. Лебідь, В. М. Григоренко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 261 с.
6. Колодізев О. М. Фінансове планування як складова управління діяльністю банку : монографія [Електронний ресурс] / О. М. Колодізев, С. М. Киркач. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 309 с.
7. Колодізев О. М. Фінансовий потенціал банку: сутність, методи оцінювання, інструменти протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом : монографія [Електронний ресурс] / О. М. Колодізев, О. В. Лебідь, О. В. Зуєва. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 238 с.
8. Пономаренко В. С. Вплив державного регулювання та нагляду на розвиток ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу України / В. С. Пономаренко, Н. М. Внукова, О. М. Колодізев, С. А. Ачкасова // Financial and credit activity: problems of theory and practice Vol. 2, No 29 (2019). - pp. 420 - 429.
9. Пономаренко В.С. Моделі поведінки інвестора на фондовому ринку // В. С. Пономаренко, Е. В. Раєвнева, К. А. Стрижиченко Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. - 260 с.
10. Статистичне моделювання та прогнозування: Навчальний посібник. Під ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Раєвневої. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 578 с.

5.2. Додаткова

1. Богдан Т. П. Трансформація національної системи контролю руху капіталів в умовах реформування міжнародної фінансової архітектури / Т. П. Богдан // Фінанси України. – 2013. – № 7.– С. 18-32.
2. Боголиб Т. М. Финансовые инструменты регулирования финансового рынка / Т. М. Боголиб // Теория и практика управления. – 2013. – № 2. – С. 34–42.
3. Внукова Н. Н. Банковские операции: расчетное и кредитное обслуживание предприятий: Навч. посібник. – Харків: ВАТ «Модель Всесвіту», 2002. – 512 с.
4. Глущенко О. В. Зміна парадигми фінансової системи: фінансова архітектоніка / О. В. Глущенко / О. В. Глущенко // Вісник ХНУ ім.В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1068. – С. 107-117.
5. Дербенцев В. Д. Синергетичні та еконофізичні методи дослідження динамічних та структурних характеристик економічних систем / В. Д. Дербенцев, О. А. Сердюк, В. М. Соловійов. – Черкаси : Брама-Україна, 2010. – 300 с
6. Єфименко Т. І. Актуальні проблеми трансформації економічних теорій в умовах глобальних змін / Т. І. Єфименко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 7-18.
7. Клебанова Т. С. Математичні методи і моделі ринкової економіки / Т. С. Клебанова, О. В. Раєвнева, К. А. Стрижиченко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 450 с.
8. Клименко К. В. Напрями реформування фінансової системи України в контексті антикризового регулювання / К. В. Клименко // Фінанси України. С.О. 2015. – № 7. – С. 75-85.
9. Yehorycheva, Svitlana. The role of the banking system in supporting the financial equilibrium of the enterprises: case of Ukraine / Svitlana Yehorycheva, Tetiana Gudz, Mykhailo Krupka, Oleh Kolodiziev, Nataliia Tarasevych // Banks and Bank Systems, Volume 14, 2019, Issue 2. – P. 190 – 202.
10. Vnukova N. Indicators-Markers for Assessment of Probability of Insurance Companies Relatedness in Implementation of Risk-Oriented Approach / Nataliia Vnukova, Sergiy Kavun, Oleh Kolodiziev, Svitlana Achkasova, Dariia Gontar // Economi Studies (Ikonomicheski Izsledvania), 32 (1), 2020. - P. 151-173. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=843467>
11. Nataliya Vnukova, Sergii Kavun, Oleh Kolodiziev, Svitlana Achkasova and Daria Hontar (2019). Determining the level of bank connectivity for combating money laundering, terrorist financing and proliferation of weapons of mass destruction. Banks and Bank Systems, 14(4), 42-54. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.14\(4\).2019.05я](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.14(4).2019.05я)

5.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Компанія КІНТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kinto.com.
3. Офіційний сайт Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.oecd.org/eduatt/population-with-tertiary-education.htm>
4. Офіційний сайт «Forex club» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forex.ua>
5. Офіційний сайт Federal Reserve Economic Data [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.research.stlouisfed.org/fred2/>

6. Офіційний сайт Internet World Stats [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.internetworldstats.com/stats4.htm>.
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг . – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ssmsc.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національного банку України [Electronic resource]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
10. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця : навчальна дисципліна «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=5694>